

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 410.007.03.2016

P/16/045

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/045 Ochrona jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontrolerzy	1. Marek Kubis, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/12/2016 z dnia 19 kwietnia 2016 r. 2. Lucjan Kaszczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LLO/30/2016 z dnia 10 maja 2016 r. 3. Emilia Wyciszkiewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/3/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1- 6)
Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu, z siedzibą: ul. POW 52, 98-200 Sieradz, zwana dalej „PSSE”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiktor Kowalski Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu (zwany dalej „PPIS”) (dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność PSSE w zbadanym zakresie.

Na terenie objętym nadzorem PPIS eksploatowano 45 komunalnych ujęć wody podziemnej oraz 10 ujęć lokalnych. Żadne z ujęć nie posiadało w latach 2013 – 2016 (do 30 marca) stref ochronnych. W poprzednich latach dla 28 ujęć ustanowione były tereny ochrony bezpośredniej, które wygasły z mocy prawa z dniem 31 grudnia 2012 r. PSSE nie dokonało rzetelnej analizy i nie ustaliło prawidłowych danych o strefach ochronnych. Wykaz PSSE nie uwzględniał, że jedno z ujęć komunalnych posiadało do końca 2012 r. strefę ochronną, w skład której wchodziły tereny ochrony bezpośredniej i pośredniej.

W kontrolowanym okresie PPIS uczestniczył w 19 postępowaniach w sprawie przyjęcia dokumentów planistycznych. W wyniku kontroli nie stwierdzono przypadków niezasadnego wydania pozytywnej opinii związanej z postępowaniem w sprawie przyjęcia dokumentów planistycznych lub lokalizacji przedsięwzięć mogących niekorzystnie oddziaływać na stan i jakość wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Na terenie PPIS funkcjonowało 12 przedsiębiorstw wodociagowych. Sprawując nadzór nad wykonaniem przez przedsiębiorstwa ich obowiązków z zakresu kontroli wewnętrznej jakości wody, PPIS dokonywał zatwierdzeń laboratoriów, uzgadniał harmonogramy poboru próbek wody oraz analizował wyniki wykonanych badań. Harmonogramy poboru próbek wody zawierały wymaganą częstotliwość i zakres

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

badan. PPIS nie ustalil jednak z przedsiebiorstwami pobierania probek w pelnym wymaganym zakresie, odstepujac od uzgodnienia poboru probek zlokalizowanych w ujejach wody. PPIS monitorowal jakość wody w ramach kontroli z urzedu oraz analizujac wyniki badan wody przedsiebiorstw. W ramach biezacego nadzoru sanitarnego pobierano probki wody uzdatnionej i prowadzono pomiary jej jakości zgodnie z harmonogramem i przyjetym przez PPIS zakresem badan. Po stwierdzeniu przekroczen dopuszczalnych parametrów jakości wody uzdatnionej, podejmowano wobec wlascicieli i uzytkownikow wodociagów stosowne dzialania, majace na celu przywrócenie prawidlowej jakości wody. PPIS prawidlowo i terminowo wykonywal zadania dotyczace informowania o jakości wody przeznaczonej do spozycia.

III. Opis stanu faktycznego

1. Stosowanie ograniczeń w uzytkowaniu wód w zwiazku z funkcjonowaniem ujeć wody przeznaczonej do spozycia.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Na terenie objety nadzorem PPIS znajdowalo sie ogolem 14 stref zaopatrzenia w wode obejmujacych: miasto Sieradz, gmine Sieradz, miasto Blaszk, gmine Blaszk, miasto Wartę, gmine Warta, miasto Zloczew, gmine Zloczew oraz gminy: Burzenin, Brzezno, Braszewice, Wroblew, Goszczanów i Klonowa.

(dowód: akta kontroli str. 8 - 13)

Stosownie do przepisów rozporzadzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spozycia przez ludzi² (§ 12 ust. 7 pkt 3 lit. a, b i c rozporzadzenia jwps z 2007 r. oraz § 16 ust. 2 pkt 5 lit. a, c i d rozporzadzenia jwps z 2015 r.), PPIS prowadzil wykaz przedsiebiorstw wodociagowych, urzadzeń wodociagowych oraz miejsc pobierania probek wody objetych monitoringiem jakości wody.

Na podstawie ww. wykazu ustalono, iz:

a) na terenie dzialania PSSE funkcjonowalo w latach 2013 – 2016 (do 31 marca) laczenie 45 podziemnych ujeć wody (44 wodociagi zbiorowego zaopatrzenia w wode), z tego: sześć ujeć o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/24\text{h}$, 38 ujeć o wydajności $>100 \leq 1000 \text{ m}^3/24 \text{ h}$ oraz jedno ujecie o wydajności $>1.000 \leq 10.000 \text{ m}^3/24\text{h}$. Ponadto w badanym okresie funkcjonowalo 10 lokalnych ujeć wodnych (wodociagów), w tym: osiem³ o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/24\text{h}$, dwa o wydajności $>100 \leq 1.000 \text{ m}^3/24\text{h}$.

Na terenie powiatu sieradzkiego nie wystepowaly ujecia wód powierzchniowych i mieszaných;

(dowód: akta kontroli str. 14 – 75)

b) w latach 2013 – 2015 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowaly 44 sieci wodociagowe, odpowiednio o dlugosci: w 2013 r. – 1.791,491 km, w 2014 r. – 1.817,429 km i w 2015 r. 1.828,471 km. Ponadto funkcjonowaly lokalne sieci wodociagowe o dlugosci 6,7 km w 2013 r. i 2014 r. (10 sieci) i 6,6 km w 2015 r. (dziewięć sieci).

² rozporzadzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spozycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 ze zm.), a od 28 listopada 2015 r. rozporzadzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spozycia przez ludzi (Dz. U. z 2015, poz. 1989), dalej „rozporzadzenie jwps z 2007 r. i z 2015 r.”.

³ W przypadku dwóch wodociagów lokalnych, nalezacych do PPHU OAZA w Grabowcu oraz NZOZ Ośrodek Rehabilitacyjny fundacji „Arka” w Mękiej Woli, PSSE nie posiadala danych co do ich wydajności, z uwagi na brak wymogu posiadania przez te podmioty pozwoleń wodnoprawnych

Z obszaru objętego nadzorem PPIS w powyższym okresie korzystało odpowiednio: 98,5%, 98,9% i 99,1% ludności;

c) na terenie powiatu sieradzkiego nie występowały studnie publiczne;

(dowód akta kontroli str. 76 – 82)

d) na terenie objętym nadzorem PPIS funkcjonowało łącznie 12 przedsiębiorstw wodociagowych oraz w latach 2013 – 2016 (do 31 marca) odpowiednio: dziewięć, siedem, sześć i sześć wodociągów lokalnych, dostarczających wodę na bieżące potrzeby właścicieli⁴ celem zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych oraz technologicznych, w związku z prowadzoną działalnością.

(dowód: akta kontroli str. 83 – 106)

Poza ujęciami wodnymi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz ujęciami lokalnymi, dla obszaru objętego nadzorem PPIS, nie posiadano informacji oraz nie prowadzono wykazu dotyczących studni indywidualnych, które służyłyby do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

(dowód: akta kontroli str. 14 – 81)

1.2 PSSE wiedzę o istniejących ujęciach wody podziemnej na terenie powiatu sieradzkiego oraz ustanowionych strefach ochronnych czerpała z otrzymywanych od właścicieli i zarządców wodociągów, na żądanie PSSE, pisemnych informacji. Według danych PSSE⁵ od 2013 r. żadne z ujęć znajdujących się na terenie objętym nadzorem PPIS nie posiadało stref ochronnych. Do końca 2012 r. dla 28 ujęć ustanowione były strefy ochronne, obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Z dniem 31 grudnia 2012 r. wszystkie strefy ochronne z terenu objętego nadzorem PPIS wygasły w związku z art. 21 ustawy z dnia 21 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw⁶.

Dane PSSE nie uwzględniały, że jedno ujęcie (Sieradz-Męka) posiadało do końca 2012 r. strefę ochronną⁷, w skład której wchodziły tereny ochrony bezpośredniej i tereny ochrony pośredniej.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 12, 107, 655-657, 659, 671, 682-687)

W badanym okresie PSSE uczestniczyła w 19 postępowaniach w sprawie przyjęcia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (jedno postępowanie) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany (18 postępowania)⁸. Wszystkie postępowania zakończyły się wydaniem pozytywnej opinii. Według wydanych opinii, oceniane projekty uwzględniały uwarunkowania, dotyczące ochrony obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, w tym m.in. zaopatrywania w wodę oraz odprowadzenia ścieków.

PPIS wyjaśnił, że nie miał wiedzy, ile zaopiniowanych przez niego dokumentów zawierało zapisy odnoszące się do zagadnień związanych z ujęciami wody. *„Opiniując pozytywnie projekty dokumentów planistycznych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko każdorazowo brano pod uwagę tereny ujęć wody. W każdej wydanej opinii sanitarnej zawarty jest zapis „Projekt uwzględnia uwarunkowania, dotyczące ochrony obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego*

⁴ Prowadzących działalność (gospodarczą, usługową, świadczenia zdrowotne) osób fizycznych i prawnych oraz samorządowych jednostek organizacyjnych.

⁵ Dane według stanu na maj 2013 r., pozyskane od właścicieli lub użytkowników ujęć wody.

⁶ Dz. U. Nr 32, poz. 159 ze zm.

⁷ <http://www.umsieradz.finn.pl/bjpkod/013/001>

⁸ Do czasu zakończenia kontroli NIK część miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian nie została jeszcze uchwalona.

zasobów, ochrony przyrody w tym: zaopatrzenia w wodę, (...), kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów, kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów". Opiniowane (...) projekty dokumentów planistycznych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko nie miały wpływu na jakość wód pobieranych na ujęciach."

(dowód: akta kontroli str. 533-574, 670-671, 688)

W kontrolowanym okresie nie było przypadków wydania przez PPIS negatywnych opinii w związku z potrzebą zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

(dowód: akta kontroli str. 533 – 575)

Kontrolą objęto zapisy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sieradz z 8 czerwca 2015 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko⁹ oraz dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące teren Gminy Warta¹⁰, których projekty opiniowane były w kontrolowanym okresie przez PPIS. W wyniku kontroli ustalono, że:

- zamieszczone w zmianie studium Gminy Sieradz dane co ilości funkcjonujących ujęć i studni, zaopatrujących mieszkańców gminy w wodę do spożycia, a także dane odnośnie braku ustanowionych w drodze decyzji lub aktu prawa miejscowego stref ochronnych, były zgodne z danymi posiadanymi przez PPIS. W studium podano m.in.: *Nie ma w gminie Sieradz ponadlokalnych obiektów i urządzeń w zakresie zaopatrzenia w wodę. /.../ Stan wody w obecnie eksploatowanych ujęciach w gminie Sieradz uznaje się jako dobry. /.../ Wszystkie ujęcia wód podziemnych mają zapewnione bezpośrednie strefy ochrony¹¹. Jest to obszar, na którym usytuowane jest ujęcie wody oraz otaczający je pas gruntu o szerokości od 8 do 10 m, zależnie od charakteru i rodzaju ujęcia. /.../ Obecnie żadne z komunalnych ujęć wody nie ma ustanowionej strefy ochrony pośredniej¹².* W załączonej do studium prognozie oddziaływania na środowisko podano m.in., że *Podstawowy użytkowy poziom wodonośny gminy stanowią wody kredowe utrzymujące się w marglach i wapieniach kredowych. /.../ Warstwa wodonośna zalega na zróżnicowanej głębokości, a zwierciadło wody ma charakter napięty. /.../ Wody podziemne ulegają degradacji spowodowanej w znacznej mierze działalnością człowieka. /.../ Ochrona wód podziemnych winna polegać na stałej kontroli jakości i ilości pobieranej wody m.in. poprzez monitoring wód polegający na prowadzeniu pomiarów i obserwacji ilości i jakości.*

⁹ Dokument umieszczony na stronie internetowej www.ugsieradz.finn.pl/bipkod/002/012

¹⁰ Na terenie Gminy Warta dla siedmiu ujęć do końca 2012 r. obowiązywały strefy ochronne.

¹¹ Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Musi on być ogrodzony, oznaczony i wyposażony w tablice informacyjne. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, zagospodarować teren zielenią, odprowadzać poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody, ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

¹² W studium podano: *Teren ochrony pośredniej jest obszarem wyznaczonym na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej określającej zasoby ujęcia /.../. Sposób wyznaczania granicy terenu ochrony pośredniej określają odpowiednie przepisy, w których podane są także nakazy, zakazy i ograniczenia w użytkowaniu terenów /.../ ochrony pośredniej.*

- poddane analizie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego¹³ uchwalone zostały dla terenów nieobjmujących ujęć wody.

(dowód: akta kontroli str. 9-12 i 533 – 575, 689-690, 713-714)

PPIS w latach 2013 – 2016 nie wydał negatywnych opinii w związku z potrzebą ochrony ujęcia wody lub zapewnienia odpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

(dowód: akta kontroli str. 108 – 111 i 533 - 575)

W kontrolowanym okresie PPIS zaopiniował pięć projektów budowlanych, z tego w 2013 r. – projekt budowlany dotyczący rozbudowy stacji uzdatniania wody (dalej „SUW” lub „stacja”) w Ustkowie, trzy projekty budowlane w 2014 r., z których jeden dotyczył wymiany obudowy studni głębinowej – SUW Cielce, jeden dotyczył technologii SUW w Stoczkach, jeden dotyczył SUW w Bogumiłowie, w 2015 r. jeden projekt dotyczył budowlany dotyczący modernizacji SUW Sieradz-Męka. Uczestniczył też w trzech odbiorach SUW Ustków, Chlewo, Rzechta oraz sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Rzechcie.

Ponadto, w latach 2013 – 2016 (do 31 marca) PPIS zaopiniował pozytywnie 13 zapytań dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Nie wydano opinii¹⁴ dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia¹⁵, w związku z postępowaniem w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, które mogłoby mieć wpływ na jakość wód pobieranych na ujęciu lub które dotyczyłyby przedsięwzięć planowanych w odległości do 100 m od terenu ujęć wody.

(dowód: akta kontroli str. 108 – 131 i 656-657)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności PPIS w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Wykaz danych PSSE o strefach ochronnych ujęć wody nie zawierał prawidłowych informacji. Według wykazu PSSE do końca 2012 r. dla 28 ujęć ustanowione były strefy ochronne, obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Wykaz ten nie uwzględniał, że jedno ujęcie - Sieradz-Męka, należące do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sieradzu, posiadało do końca 2012 r. strefę ochronną, w skład której wchodziły zarówno tereny ochrony bezpośredniej (dla czterech studni, w tym dwóch pracujących), jak i tereny ochrony pośredniej¹⁶.

PPIS wyjaśnił, iż dane na temat stref ochronnych pozyskano od właścicieli bądź zarządzających wodociągami i na tej podstawie wpisywano je do wykazu.

W ocenie NIK w PSSE nie dokonano rzetelnej analizy i nie zebrano prawidłowych danych odnośnie stref ochronnych ujęć wody. Dane te ustalone zostały jedynie w oparciu o informacje pozyskane w 2013 r. (w tym informację Miejskiego

¹³ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego: dla obszaru części sołectw Zakrzew, Tądów Dolny, Tądów Górny, Wola Zadąbrowska, Zadąbrów-Rudunek w gminie Warta (uchwała nr LI/258/14 Rady Gminy i Miasta w Warcie z dnia 21 maja 2014 r.), dla obszaru części wsi Rossoszycza (uchwała nr VII/28/15 Rady Gminy i Miasta w Warcie z dnia 17 marca 2015 r.) Dokumenty umieszczone na stronie http://www.gimwarta.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=599&Itemid=234

¹⁴ O których mowa w art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.)

¹⁵ O których mowa w art. 71 ust. 1 ww. ustawy.

¹⁶ <http://www.umsieradz.finn.pl/bipkod/013/001>

Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sieradzu, zawierającą błędne dane na temat stref ochronnych¹⁷), które nie zostały w wystarczający sposób zweryfikowane. W PSSE nie przeanalizowano m.in. zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sieradz, które zawierało dane na temat stref ochronnych i które było opiniowane przez PPIS. NIK dodatkowo zwraca uwagę, iż postępowanie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody Sieradz-Męka wymagało udziału PPIS.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 12, 107, 655-657, 659, 671, 682-687)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność PPIS w zbadanym zakresie.

**Ocena
częstkowa**

Opis stanu
faktycznego

2. Prowadzenie monitoringu jakości wody ujmowanej oraz podawanej do sieci wodociągowej i jego wyniki

2.1. PPIS sprawując nadzór nad wykonywaniem przez przedsiębiorstwa wodociągowe ich obowiązków¹⁸ z zakresu kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

- zatwierdzał każdego roku laboratorium zewnętrznym z terenu powiatu sieradzkiego, zainteresowanym usługowym badaniem jakości wody i spełniającym odpowiednie wymagania, „system jakości prowadzenia badań wody”. Zgodę uzyskały laboratoria: na 2013 rok - Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Sieradzu i Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Sieradzu¹⁹, a na lata 2014-2016 - Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Sieradzu. Zatwierdzania dokonywano w zgodzie z procedurą określoną § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia jwps z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 133-193)

Uzgadniając²⁰ corocznie pozostającym w nadzorze sanitarnym PSSE zarządcom/właścicielom wodociągów „harmonogram poboru próbek wody” do badań jej jakości w ramach kontroli wewnętrznej, w kolejnych latach okresu 2013-2016, PPIS wiedział w których punktach będą pobierane próbki, z jaką częstotliwością i jakie parametry będą badane, które laboratorium spoza terenu nadzorowanego przez PPIS ma zatwierdzony system jakości prowadzenia badań wody i będzie wykonywało badania²¹.

(dowód: akta kontroli str. 83-107, 194-268, 659 – 668, 673 - 681)

¹⁷ Z informacji wynikało, iż dla ujęć użytkowanych przez Przedsiębiorstwo nie obowiązywały do 2012 r., ani po 2012 r. strefy ochronne.

¹⁸ O których mowa w §4 rozporządzenia jwps z 2007 r. i §5 rozporządzenia jwps z 2015 r.

¹⁹ MPWiK w latach 2014-16 nie miał zatwierdzonego systemu jakości badań wody.

²⁰ Stosownie do §4 pkt 3 rozporządzenia jwps z 2007 r. i §6 pkt 2 rozporządzenia jwps z 2015 r.

²¹ O ile zarządca/właściciel wodociągu miał na dzień uzgadniania harmonogramu zawartą umowę z laboratorium. PPIS przed uzgodnieniem harmonogramów pisemnie informował wszystkich właścicieli/zarządców wodociągów o zakresie należnych do wykonania w ramach MK i MP badań jakości wody oraz o konieczności pisemnego przedłożenia m.in. danych o laboratorium, które będzie wykonywało badania wody (nie wszyscy mają w tym czasie zawarte umowy na kolejny rok). Ponadto PPIS otrzymuje z GIS za pośrednictwem WPIS aktualizowaną okresowo krajową bazę laboratoriów mających zatwierdzony system jakości prowadzenia badań wody i może na bieżąco, tj. przy uzgadnianiu harmonogramu lub już analizując otrzymywane wyniki badań wody stwierdzać, kto badał i czy był uprawniony.

Uzgodnione harmonogramy zawierając terminy określające akceptowalną²² częstotliwość pobierania próbek wody z urządzeń wodociagowych, nie uwzględniały pobierania próbek wody surowej z eksploatowanych ujęć (wyjaśnienie powodów zawarto w części dot. ustalonych nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli str. 14-75, 194-273)

W związku z wejściem w życie w dniu 28 listopada 2015 r. nowego rozporządzenia jwps z 2015 r. nie wymagano od producentów wody wprowadzania do harmonogramów na 2016 r. nowych wymagań dotyczących monitoringu substancji promieniotwórczych w wodzie, gdyż:

- w przedkładanych PSSE przez wszystkie przedsiębiorstwa wodociagowe sprawozdaniach rocznych z przeprowadzonych w roku 2015 badań wody, były zawarte m.in. dane, że dodatkowo wykonane w ramach monitoringu przeglądowego oznaczenia poziomu trytu i całkowitej dopuszczalnej dawki²³ nie wykazały przekroczeń dopuszczalnego zakresu wartości,

(dowód: akta kontroli str. 658)

- w dniu 22 grudnia 2015 r. PSSE zorganizowała naradę szkoleniową dla 18 nadzorowanych przez PPIS producentów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przedmiotem narady był nadzór nad jakością wody w świetle rozporządzenia jwps z 2015 r., z uwzględnieniem: zapoznania z regulacjami tego rozporządzenia; ustalenia zasad wyboru punktów poboru próbek wody; omówienia i określenia zasad ustalania harmonogramów poboru próbek wody w ramach badań wewnętrznych na rok 2016²⁴, przekazanie schematu badań wody w zakresie substancji promieniotwórczych.

(dowód: akta kontroli str. 659 – 668)

Realizację przez przedsiębiorstwa wodociagowe uzgodnionego z PPIS „harmonogramu badań jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej”, oceniono na przykładzie trzech harmonogramów²⁵ obejmujących produkcję wody z dziewięciu ujęć²⁶ i ustalono m.in., że:

- o harmonogramy nie określały pobierania próbek wody surowej i badania jej jakości. PPIS nie znał wyników badań wody surowej, ani nie miał wiedzy, z jaką częstotliwością oraz jakie laboratoria wykonują badania wody surowej. W ośmiu przypadkach PPIS dysponował wiedzą o wymaganej pozwoleniem wodnoprawnym częstotliwości badania jakości wody surowej z ujęcia²⁷ oraz zakresie koniecznych do

²² Tj. nie mniejszą niż określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia jwps.

²³ Zgodnie z częścią C załącznika Nr 3 do rozporządzenia jwps z 2007 r. Oznaczenie to wyłączało tryt, potas-40, radon i produkty rozpadu radonu.

²⁴ Opracowane na rok 2016 minimalne zakresy badań MK i MP przewidywały badania w zakresie substancji promieniotwórczych.

²⁵ Zgodnie z metodyką programu kontroli, po jednym harmonogramie dla wybranego roku z okresu lat 2013-2016.

²⁶ Skontrolowano po trzy harmonogramy dla gmin czerpiących wody podziemne: na 2013 r. – trzy stacje w gm. Wróblew, na 2014 r. – cztery stacje w gm. Goszczanów, na 2015 r. – stację w Grabówce i hydrofornię w Burzeninie w gm. Burzenin. Dane zawarte w harmonogramach dotyczyły łącznie ośmiu stacji uzdatniania oraz jednej hydroforni. W gminie Burzenin woda z ujęcia w Burzeninie nie podlegała uzdatnianiu

²⁷ W 2013 r. w gm. Wróblew dla: ujęcia Wróblew co 3 lata, ujęcia Słomków Mokry raz w roku. W 2014 r. w gm. Goszczanów dla: ujęć Goszczanów i Sulmów co 2 lata, z ujęć Chlewo i SUW Ziemiecin raz na rok. W 2015 r. w gm. Burzenin dla: hydroforni Burzenin co 3 lata, hydroforni Grabówka co 4 lata.

wykonania jej badań²⁸, gdyż posiadał pozwolenia wodnoprawne, zezwalające gminom na pobór wód podziemnych i nakładające w przypadku siedmiu ujęć obowiązek przekazywania kopii sprawozdań z tych badań organowi wydającemu pozwolenie wodnoprawne, tj. Staroście Sieradzkiemu. Dla dwóch studni ujęcia Chartupia Wielka (Gmina Wróblew) w obowiązującym do 31 grudnia 2014 r. pozwoleniu wodnoprawnym Starosta Sieradzki nie określił częstotliwości ani terminów badań jakości wody, w tym wody surowej,

- częstotliwość pobierania próbek wody uzdatnionej z urządzeń wodociągowych (w miejscu jej wprowadzania do sieci oraz z sieci) była nie mniejsza od minimalnej, określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia jwps z 2007 r. i jwps z 2015 r.,
- pobrane próbki wody w miejscu jej wprowadzania do sieci poddawano badaniu jakości, w zakresie dotyczącym co najmniej parametrów objętych monitoringiem kontrolnym oraz monitoringiem przeglądowym. Badane parametry jakości wody wprowadzanej do sieci, określane w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego przedsiębiorstwa wodociągowego odpowiadały, poza nielicznymi przypadkami²⁹, podstawowym wymaganiom chemicznym, mikrobiologicznym, organoleptycznym i fizykochemicznym, jakim powinna odpowiadać woda uzdatniona³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 274-457)

W celu pełniejszego naświetlenia zagadnień związanych z pełnieniem nadzoru nad jakością wody surowej przez organ wydający pozwolenie wodnoprawne, Starosta Sieradzki³¹ w złożonej kontrolerom informacji podał m.in., że:

- „przekazywane do Starosty Sieradzkiego przez użytkowników ujęć sprawozdania z badań wody surowej są analizowane i porównywane z pierwotnym naturalnym tłem hydrogeologicznym ustalonym na podstawie badań przeprowadzonych w trakcie wykonywania otworu studziennego, jak również z wcześniejszymi badaniami zrealizowanymi w trakcie eksploatacji ujęcia. Wyniki badań wody surowej wykonane w latach 2013 r. - I kwartał 2016 r. (przeprowadzone w interwale czasowym określonym w pozwoleniach) przekazane do starostwa nie wykazują istotnych zmian jakości wód podziemnych w ramach badanych na terenie powiatu sieradzkiego ujęć wody”,
- „Starosta nie jest organem, którego zakres kompetencji udzielonych prawem zezwala na ingerencję w uprawnienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Nie mniej jednak, w mojej ocenie, jeżeli użytkownicy ujęć wody, dla których obowiązek wykonywania badań wody surowej nałożony został w pozwoleniu wodnoprawnym będą je realizować zgodnie z ustaloną częstotliwością i zakresem, jak również wykonywać będą badania wody podawanej do sieci zgodnie

²⁸ Zakres badań obejmował wskaźniki: barwa, mętność, zapach, odczyn pH, amonowy jon, azotyny, azotany, mangan, żelazo ogólne, chlorki, przewodność elektryczną w 20°C, suchą pozostałość, siarczany, oraz wskaźniki bakteriologiczne: bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, mikroorganizmy.

²⁹ Przekroczenie parametru jonu amonowego wykazały badania: w SUW Chlewo gm. Goszczanów z dnia 25 lutego 2014 r. i 24 lipca 2014 r. odpowiednio o 100% i o 50%, a w SUW Sulmów gm. Goszczanów z dnia 25 lutego 2014 r. i 26 sierpnia 2014 r. o ok. 50%.

³⁰ Określonym w stosownych załącznikach do rozporządzenia jwps z 2007 r.

³¹ Jako organ realizujący zadania publiczne powiatu m.in. w zakresie gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, zapisane w art. 4 ust. 1 pkt 11 i 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1445 ze zm.) oraz zadanie z zakresu administracji rządowej – wydawanie pozwoleń wodnoprawnych – określone w art. 4 ust. 4 pkt 1 i art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.).

z harmonogramem ustalonym z ww. inspekcją, nie ma potrzeby powielania tych badań.”.

(dowód: akta kontroli str. 458, 672)

2.2. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego PPIS monitorował jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi³². Działania te były realizowane w oparciu o „Roczny harmonogram pobierania próbek wody do spożycia”, opracowany na poszczególne lata z okresu 2013-2016 dla urządzeń wodociagowych pozostających w nadzorze sanitarnym PPIS i zatwierdzony przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi³³.

Według harmonogramów liczba nadzorowanych wodociągów i planowanych badań monitoringowych w zakresie MK³⁴ i MP³⁵ była w poszczególnych latach zbliżona. Monitoringiem jakości wody wodociagowej wytwarzanej do spożycia przez ludzi zakładano objąć wszystkie będące pod nadzorem PPIS wodociągi³⁶ publiczne i lokalne, tj.: 56 w roku 2013, 54 w roku 2014 i po 53 w latach 2015-2016.

W 2013 zaplanowano pobranie 241 próbek wody (w zakresie MK – 202 i MP – 39) z tego 87 w stacjach uzdatniania wody, w miejscach wprowadzenia wody do sieci i 202 na sieci wodociagowej w wyznaczonych miejscach poboru próbek; w 2014 – odpowiednio 263 próbki (207 MK i 56 MP) z tego 92 w stacjach i 171 na sieci; w 2015 – 250 próbek (207 MK i 43 MP) z tego 93 w stacjach i 157 na sieci; w 2016 – 262 próbki (207 MK i 55 MP) z tego 93 w stacjach i 169 na sieci.

Analiza harmonogramów pod kątem częstotliwości pobierania próbek do badań, przeprowadzona na przykładzie dwóch wodociągów: o średniej objętości rozprowadzanej wody - Złoczew (o wydajności 100-1000 m³/d) i o dużej objętości rozprowadzanej wody - Sieradz-Kłocko (o wydajności 1000-10000 m³/d), wykazała, że w okresie lat 2013-2016 zakładano badań rokrocznie: wodociąg Sieradz po 28 razy, z tego stację po pięć, a sieć po 23 razy, w tym w zakresie MP jeden raz na stacji, a sieć dwa razy, zaś wodociąg Złoczew łącznie po pięć razy, z tego stację po dwa, a sieć po trzy razy, w tym w zakresie MP na sieci jednorazowo. Taka częstotliwość pobierania prób pozostawała w zgodzie z wykazaną w załączniku nr 6 do rozporządzenia jwps z 2007 r. i z 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 459-486)

2.3. Wyniki badań próbek pobranych przez PPIS w ramach kontroli z urzędu oraz otrzymywane od przedsiębiorstw wodociagowych sprawozdania³⁷ z badań jakości wody uzdatnionej przeprowadzanych w miejscach wprowadzania wody do sieci oraz w sieci wodociagowej, z okresu lat 2013-2016, prócz faktu monitorowania parametrów jakości wody dowodziły jej poprawę, co przejawiało się malejącą z roku na rok ilością przekroczeń parametrów.

Ujawnione przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody dotyczyły:

- w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociagowej - w 2013 r. w 16 stacjach uzdatniania wody łącznie 78 razy; w 2014 r. w siedmiu stacjach 21 razy;

³² Zgodnie z zakresem działania określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1412).

³³ Zgodnie z dyspozycją § 12 ust. 8 pkt 1 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 16 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia jwps z 2015 r.

³⁴ Monitoring kontrolny.

³⁵ Monitoring przeglądowy.

³⁶ Z pominięciem w harmonogramach ujęć wody z powodów podanych przez PPIS w złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli str. 272-273).

³⁷ O których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 8 ust. 2 rozporządzenia z 2015 r.

w 2015 r. w 11 stacjach 34 razy, a w I kwartale 2016 r. w siedmiu stacjach 16 razy. Z łącznej ilości 149 przypadków przekroczeń stwierdzonych w 12 parametrach jakości wody³⁸, najczęściej niedotrzymywanym był parametr dotyczący zawartości manganu – 46 razy, mętności – 30 razy, jonu amonowego – 25 razy, żelaza – 19 razy,

(dowód: akta kontroli str. 487-505)

- w sieciach wodociagowych – w 2013 r. - w 13 wodociągach publicznych i sześciu lokalnych – łącznie 110 przypadków, w 2014 r. w 12 sieciach publicznych i w dwóch lokalnych – 33 przypadki, w 2015 r. – w ośmiu sieciach publicznych i czterech lokalnych – 41 przypadków i w I kw. 2016 r. – w 7 wodociągach publicznych i dwóch lokalnych - 18 przypadków. Z łącznej liczby 202 przypadków przekroczeń w 12 dopuszczalnych parametrach jakości wody³⁹, najczęściej przekraczany był parametr mętności (57 razy) i zawartości żelaza (44 razy) oraz manganu (38 razy).

(dowód: akta kontroli str. 506-530)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności PPIS w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Sporządzone przez przedsiębiorstwa i uzgodnione przez PPIS harmonogramy poboru próbek wody do badań w ramach kontroli wewnętrznej nie uwzględniały pobierania próbek w ujęciu wody, a jedynie w miejscu wprowadzenia wody do sieci i w sieci. Tym samym PPIS niezasadnie odstąpił od uzgodnienia pobierania próbek w pełnym wymaganym zakresie. W konsekwencji, PPIS nie miał wiedzy, z jaką częstotliwością oraz jakie laboratoria (czy posiadające zatwierdzenie systemu jakości właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego) wykonują badania wody w ujęciu.

PPIS wyjaśnił m.in., że w jego ocenie rozporządzenie jwps nie nakłada obowiązku umieszczania w harmonogramach miejsc pobierania próbek wody. Harmonogram powinien uwzględniać odpowiednią częstotliwość badań tak, aby terminy badań były równomiernie rozłożone w czasie. W związku z tym, nie ma obowiązku umieszczania w harmonogramach pobierania próbek wody we wszystkich miejscach wymienionych w w/w rozporządzeniu, w tym w ujęciach (wody surowej). Rozporządzenie nie zawiera zapisów dotyczących częstotliwości badania wody w ujęciach wody. W związku z prawem PPIS do ustalania zakresu prowadzenia badań wody przez jej producentów, PPIS, mając na uwadze przede wszystkim zdrowie i życie mieszkańców, koncentruje się na miejscach kluczowych dla jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj. miejscach wprowadzania wody do sieci oraz w punktach monitoringowych na sieci wodociagowej.

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w wyjaśnieniach PPIS i wskazuje, że dokonane przez PPIS uzgodnienia nie obejmowały wszystkich lokalizacji miejsc pobierania próbek, o których mowa w rozporządzeniu jwps. Rozporządzenie jwps określa minimalną częstotliwość badań wody i miejsca pobierania próbek wody do badań (§ 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia jwps z 2007 r. i 2015 r.). Według wytycznych jwps ocena przydatności wody przeprowadzana przez przedsiębiorstwo w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje pobieranie próbek wody, w szczególności w ujęciu wody, w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz

³⁸ Mętność, jon amonowy, żelazo, mangan, azotyny, chrom, enterokoki, E.Coli, grupa Coli, mikroorganizmy, chlor wolny, zapach.

³⁹ Mętność, jon amonowy, żelazo, mangan, nikiel, formaldehyd, chlor wolny, mikroorganizmy, E.Coli, grupa Coli, zapach, enterokoki.

w miejscu wprowadzania wody do sieci wodociągowej, w uzgodnieniu z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (§ 4 pkt 5 rozporządzenia jwps z 2007 r.). Ustalenie zakresu prowadzenia badań wody przez właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego wymaga uwzględnienia następujących czynników, określonych dla obszaru zaopatrzenia w wodę: jakości i rodzaju ujmowanej wody (§ 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia jwps z 2015 r.). Miejsca pobierania próbek wody, równomiernie rozmieszczone na całym obszarze zaopatrzenia w wodę, są zlokalizowane w ujęciach wody (§ 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia jwps z 2007 r.), miejscach, w których woda jest wprowadzana do sieci (§ 8 ust. 1 pkt 2), sieci wodociągowej (§ 8 ust. 1 pkt. 3)⁴⁰.

(dowód: akta kontroli str. 14-75, 194-273)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność PPIS w zbadanym zakresie.

3. Podejmowanie działań w celu poprawy jakości wody ujmowanej oraz podawanej do sieci wodociągowej

Opis stanu
faktycznego

We wszystkich przypadkach, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody wprowadzanej do sieci wodociągowej PPIS podjął następujące działania:

a) w przypadku przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, po otrzymaniu informacji o przekroczeniu parametrów z laboratorium, a przed otrzymaniem sprawozdania z badań, PPIS niezwłocznie ponownie pobierał próbki wody celem sprawdzenia jakości wody i ewentualnego zlecenia użytkownikowi wodociągu podjęcia działań naprawczych. W przypadku potwierdzenia zanieczyszczenia niezwłocznie stwierdzano brak przydatności wody do spożycia przez ludzi i wydawano zakaz korzystania z wody z wodociągu. W przypadku niepotwierdzenia zanieczyszczenia analizowano działania naprawcze i na podstawie wyników badań stwierdzano przydatność wody do spożycia przez ludzi.

b) w przypadku przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych, po otrzymaniu informacji o przekroczeniu parametrów, zlecano powtórne badania wody i podjęcie działań naprawczych. W przypadku skutecznych działań naprawczych i braku przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych, stwierdzano przydatność wody do spożycia przez ludzi. W przypadku nieskutecznych działań naprawczych i negatywnych powtórnych wyników wody, PPIS wszczynał postępowanie administracyjne, wydawał decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz określał dopuszczalną wartość przekroczonego parametru i termin wykonania decyzji. Nakazał także zwiększenie częstotliwości badań wody i zachowanie dopuszczalnej wartości. W przypadku stwierdzenia przekroczenia przez użytkowników wyznaczonych przez PPIS dopuszczalnych wartości parametrów, w związku z negatywnym wynikiem badań PPIS obciążał użytkowników kosztami upomnienia oraz ponownie zobowiązał do doprowadzenia jakości wody do obowiązujących wymagań.

W okresie objętym kontrolą:

- nie było przypadków, aby PPIS stwierdzał przydatność wody do spożycia na warunkach przyznanego odstępstwa,

⁴⁰ Odpowiednio § 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i c rozporządzenia jwps z 2015 r.

- w ośmiu przypadkach⁴¹, na podstawie § 14 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 i 3 rozporządzenia jwps z 2007 r., PPIS stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia oraz wskazał zakres i termin realizacji działań naprawczych. Określił także dopuszczalne wartości parametrów jakości wody. Po realizacji przez przedsiębiorstwa działań naprawczych, PPIS w każdym przypadku stwierdzał przydatność wody do spożycia⁴².

- w dwóch przypadkach⁴³ PPIS stwierdził brak przydatności wody do spożycia. W obu przypadkach nakazał unieruchomienie wodociągów i podjęcie działań naprawczych. Po realizacji działań naprawczych, PPIS stwierdził w obu przypadkach przydatność wody do spożycia⁴⁴.

(dowód: akta kontroli str. 531 – 532, 747-1297)

W działalności PPIS w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PPIS w badanym zakresie.

4. Wykonywanie obowiązków informacyjnych dot. wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do § 16 ust. 1 rozporządzenia jwps z 2007 r. i od 28 listopada 2015 r. do § 19 ust. 1 rozporządzenia jwps z 2015 r., PPIS wydawał okresowe (roczne) oceny jakości wody dla nadzorowanego terenu. Częstotliwość wydawania ocen okresowych była zgodna z wymaganiami określonymi w § 16 ust. 4 rozporządzenia jwps z 2007 r. oraz w § 19 ust. 4 rozporządzenia jwps z 2015 r. Oceny wydawano w terminie do dnia 15 marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

W związku z prawem konsumentów do uzyskiwania informacji o jakości wody, wynikającym z § 20 ust. 1 rozporządzenia jwps z 2007 r., a następnie § 20 ust. 2 rozporządzenia jwps z 2015 r., PPIS przekazywał okresowe oceny jakości wody właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) nie mniej niż raz w roku, w terminie do 15 marca danego roku za rok poprzedni.

Zgodnie z obowiązującymi wymogami, okresowe oceny jakości wody zawierały informacje dotyczące spełnienia na nadzorowanym terenie, w okresie, dla którego opracowywana była ocena, wymagań określonych w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia jwps z 2007 r. i 2015 r., oraz informacje konieczne do podjęcia przez wójtów (burmistrza, prezydenta miasta) działań mających na celu

⁴¹ W 2013 r. – dwa przypadki dotyczące wodociągu zbiorowego w Chajewie, gm. Braszewice, w 2014 r. – trzy przypadki wodociągów dotyczących: Chlewa, gm. Goszczanów, Sieradz-Kłocko, Broszki, gm. Złoczew, w 2015 r. – trzy przypadki, dotyczące: Sulmowa, gm. Goszczanów, wodociągów lokalnych w szpitalach w Sieradzu, ul. Nenckiego 1 i ul. Armii Krajowej 7.

⁴² Dla wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę: Chajew, gm. Braszewice – po 195 dniach (warunkowa przydatność obowiązywała od 15.02.2013r. do 28.08.2013r.), Chajew, gm. Braszewice – po 366 dniach (od 16.12.2013r. do 17.02.2014r.), Chlewo, gm. Goszczanów – po 320 dniach (od 16.01.2014r. do 01.12.2014r.), Sieradz-Kłocko – po 552 dniach (od 04.09.2014r. do 11.03.2016r.), Broszki, gm. Złoczew – po 239 dniach (od 01.10.2014r. do 26.05.2015r.), Sulmów, gm. Goszczanów – po 261 dniach (od 14.04.2015r. do 31.12.2015r.), oraz dla wodociągów lokalnych: dwa szpitale w Sieradzu – po 87 i 98 dniach.

⁴³ W 2015 r. w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Burzeninie i wodociągu lokalnym PPHU „Oaza”.

⁴⁴ Dla wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Burzeninie – po 47 dniach (od 18.12.2015r. do 02.02.2016r. ludność korzystała z wody z wodociągu w Grabówce, gm. Burzenin), dla wodociągu lokalnego PPHU „OAZA” – po 8 dniach (woda była nieprzydatna od 10.09.2015r. do 18.09.2015r.).

zaopatrzenie konsumentów w wodę o właściwej jakości. Informacje zawarte w okresowej ocenie były adekwatne do wyników monitoringu jakości wody.

(Dowód: akta kontroli str. 576-610, 487-530, 1313-1338)

Stosownie do § 17 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 20 ust 1 rozporządzenia jwps z 2015 r., PPIS, na podstawie okresowych ocen jakości wody, sporządzał w badanym okresie obszarowe oceny jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów. Oceny obszarowe sporządzono dla wszystkich obszarów zaopatrzenia ludności w wodę, wszystkich gmin w powiecie oraz powiatu. Oceny wydawane były raz w roku, w terminie do dnia 15 marca danego roku za rok poprzedni i zawierały wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz informacje o których mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia jwps z 2007 r. i § 20 ust. 2 rozporządzenia jwps z 2015 r. Obszarowe ceny jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego były przekazywane do wiadomości właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w terminie do 15 marca danego roku za rok poprzedni.

(dowód: akta kontroli str. 611 – 653, 1298-1312)

W wyniku oględzin strony internetowej PSSE⁴⁵ ustalono, że były na niej zamieszczone m.in.:

- dwie informacje dotyczące roku 2015, obejmujące: „Ocenę obszarową jakości wody w wodociągach powiatu sieradzkiego” i „Ocenę stanu sanitarnego powiatu sieradzkiego”,
- dane o dniach i godzinach przyjmowania przez PPIS interesantów w sprawie skarg i wniosków,
- dwa komunikaty PPIS (z 18 grudnia 2015 r. i 26 stycznia 2016 r.) o zagrażającym życiu i zdrowiu zanieczyszczeniu wody pitnej w wodociągu w Burzeninie.

Analiza historii zmian na stronie internetowej PSSE wykazała, że pliki m.in. z ocenami obszarowymi oraz ocenami stanu sanitarnego powiatu sieradzkiego za 2013 r. i 2014 r. zamieszczane były na stronie internetowej w latach poprzednich. Jak wyjaśnił Informatyk PSSE, informacje za lata poprzednie przechowywane są aktualnie na serwerze, w niedostępnym dla internautów panelu administratora. Podał także, że utworzy dodatkową zakładkę, w której umieści pliki z lat poprzednich.

(dowód: akta kontroli str. 691-712)

W badanym okresie wpłynęło do PPIS 12 wniosków o udostępnienie informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia. Wszystkie wnioski zostały załatwione pozytywnie, poprzez udostępnienie informacji, w terminie nie dłuższym niż 14 dni⁴⁶. Nie było przypadków odmowy udostępnienia informacji o jakości wody.

(dowód: akta kontroli str. 654)

W działalności PPIS w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania PPIS w badanym zakresie.

Ustalone
nieprawidłowości

**Ocena
częstkowa**

⁴⁵ www.pssesieradz.pl

⁴⁶ W jednym przypadku, z uwagi na okres świąteczny, informacji udzielono po 19 dniach od daty wpływu wniosku.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁷, wnosi o:

- 1) uzgadnianie z przedsiębiorstwami, eksploatującymi podziemne ujęcia wody, poboru próbek w miejscach równomiernie rozmieszczonych na całym obszarze zaopatrzenia w wodę, w tym w ujęciach wody,
- 2) zamieszczenie w prowadzonym wykazie prawidłowych danych odnośnie stref ochronnych ujęć wody.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

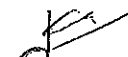
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

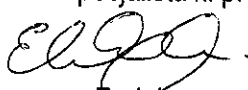
Łódź, dnia 16 czerwca 2016 r.

Kontrolerzy:

Marek Kubis
doradca ekonomiczny

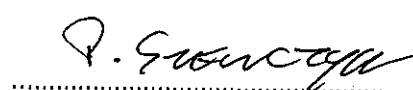

Podpis

Emilia Wyciszkievicz
specjalista k. p.

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

Podpis

⁴⁷ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096 oraz Dz.U. z 2016 r., poz. 677.

